

πεντακισχίλια θηρία τῶν ἀφρικανῶν ἐρήμων καὶ τῶν δασῶν τῆς Ἀσίας μεταμόρφων τὸν κόριν τοῦ θεάτρου εἰς ὄρσορον αἵματος; Ποῦ ἦσαν οἱ μάρτυρες τοῦ χριστιανισμοῦ, αἵτινες ἀπέδνησκον προσφέροντες πρωτεύας καὶ ἀκούοντας τοὺς καγγασμοὺς καὶ τὰς κατάρτας τοῦ περιεπιθῆτος πλήθους; Τι ἀπέγιναν οἱ ἀγριοὶ μονομάχοι, προσκχόμενοι εἰς τὸ αἵματηρὸν συμπόσιον ὅπως ἀλληλοσφραγούμενοι διασκεδάσωσι τὸν λαὸν τῆς παντοκράτορος Ῥώμης; ἢ σιωπῆ τῶν τάρων ἀπεκρίνετο· « εἰσὶν ἐμοί! » ἢ πρὸ τῶν ποδῶν μου κόνης ἀπεκρίνετο· « εἰσὶν ἐμοί! »

Μετέβην εἰς τὴν ἀπέναντι πλευρὰν τοῦ ἀμφιθεάτρου. Αὐγνία τις ἔκκειεν ἐντὸς μικροῦ παρεκκλήτιου, ἄλλοτε καταγωγίου τῶν ἀγρίων θηρίων τῶν ῥωμαϊκῶν ἐορτῶν. Εἰς τὸ προθύρον τοῦ ναΐσκου ἐκαθήτο ὁ μόνος φύλαξ τοῦ Κολοσσαίου, ὅστις ὁδηγεῖ τὸν νυκτερινὸν περιγρητὴν ἀνά μέτρον τῶν μακρῶν στοῶν τοῦ ἀπεριμέτρου ἐρείπιου ἀκολουθήσας τὸν γηραιὸν κάτοικον τῶν σκιῶν ἀνέβην στεγνὴν τινα ξυλίνην κλίμακα καὶ εἰσῆλθον εἰς μακρὸν καὶ μεγαλοπρεπῆ πρόδομον, ὅστις τὸ πάλαι περιεκύκλου ὀλόκληρον τὸ ἀμφιθέατρον. Παγεῖαι στήλαι, γιγαντείου ἐργασίας, βασιτάζουσι τὰς παγείας ἀψίδας· καὶ τοὶ δὲ οἱ σιδηροὶ δεσμοὶ ἐρθάρησαν, συναρμύζοντες ἄλλοτε τοὺς λαξευτοὺς λίθους, αἱ στήλαι ὅμως ἴστανται ἀδιάσειστοι καὶ ἀκλόνητοι, ὡς νὰ κατερόνουσι τὴν σιδηροῦν ἀδόντα τοῦ χρόνου. Διὰ μέσου δὲ τῶν πρὸς δεξιὰν ἀψίδων, ἠδυνάμην δυσκόλως νὰ διακρίνω τὰ ἐρείπια τῶν λουτρῶν τοῦ Τίτου καὶ τοῦ Ησκυλίνου καὶ πρὸς ἀριστερὰν δὲ ἐκάστης σχισμαδὸς τοῦ τοίχου εἰσέδουον αἱ λαμπραὶ τῆς σελήνης ἀκτῖνες ῥίπτουσαι γιγαντιαίας σκιάς πέριξ ἐμοῦ, καὶ διαχέουσαι ἀπ᾿ αὐτῶν τι καὶ ἀργυροειδὲς λυκόφως ἐν τῷ μέσῳ τῶν μακρῶν ἀψίδων. Ἐπὶ τέλους ἔρθασα εἰς ἀνοικτὴν ἔκτασιν, ἐνθα αἱ ἀψίδες ὑπερκυρτωθεῖσαι καὶ καταπισυῶσαι ἀφῆσαν τὸ ἄσπερον ἔδαφος ἀνοικτὸν εἰς τοὺς ἀνέμους. Ἐντεῦθεν ἐθεώρησα τὸ ὅλον ἐσωτερικὸν τοῦ ἀμφιθεάτρου, ἐκτεινόμενον ὑπὸ τοὺς πόδας μου, ἐνταῦθα κατάσκιον, ἐκεῖ φωτεινὸν, μετὰ τρυκύτης μαλακῆς καὶ ἀπροσδιορίστου διαγραφῆς, ὥστε ὁμοιάζει μᾶλλον ἀντανάκλασιν ἐπὶ τοῦ στήθους λίμνης, ἢ γήινην πραγματικότητα. Πρὸς τὰ κάτω αἱ μορφαὶ ἀνθρώπων τινῶν μόλις διακρίνοντο κινούμεναι εἰς τὰς σκιάς, καὶ ἡ φωνὴ αὐτῶν ἀνῆρχετο εἰς τὸ οὖς μου ὡς ψιθυρισμὸς, ὁ δὲ σταυρὸς ὁ ἰστάμενος εἰς τὸ κέντρον τῆς κονίστρας ὁμοιάζει ῥωμαϊκὴν ἐμπεπηγμένην εἰς τὴν ἄμμον. Δὲν ἐξώρκιτα τὸ παρελθὸν, δεῶτι τὸ παρελθὸν συνεχωνεύθη μετὰ τοῦ ἐνεστῶτος, καὶ ἴστατο ἐνώπιόν μου ἐν τῇ ὄρατῇ αὐτοῦ καὶ μεγαλοπρεπῆ μορφῇ. Αἱ ἀνθαίρετοι δικρίσεις τοῦ χρόνου, τῶν ἐτῶν, τῶν γενεῶν, τῶν αἰώνων ἐμῆδενίσθησαν. Ἥμην πολίτης ῥωμαίου! Τοῦτο δὲ ἦν τὸ ἀμφιθέατρον τοῦ Φλαβίου Οὐσπασιανοῦ!

Μέγα τὸ πνεῦμα τοῦ παρελθόντος ἐν μέσῳ τῶν ἐρείπειων τῆς Αἰωνίου Πόλεως!

ΔΙΑΦΟΡΑ.

—000—

Ἐν τῷ φυλλαδίῳ II B' τῆς Πανδώρας ἐδημοσιεύσαμεν ἀξιολογὸν διατριβὴν τοῦ ἐν Κερκύρα φιλομαύτου καὶ ἐμπειροτάτου νομισματολόγου Κ. Παύλου Λάμπρου, περὶ τῶν γρησῶν ἀνεκθῶτων νομισμάτων τῶν Φιλίππων. Τῆς διατριβῆς ταύτης τὴν μετάφρασιν δημοσιεύσαν τὸ ἐν Παρισίοις ἐκδιδόμενον *Gallicien Athenien* κατὰ τὸν παρελθόντα Φεβρουάριον, προσέτετι ὅτι πολλοὶ τῶν ἐκεῖ σοφῶν, καὶ ὀνομαστὶ οἱ ΚΚ. Longprérier καὶ Wille, ἐπεδοκίμασαν αὐτήν. Προστίθητι δὲ καὶ τοῦτο ὅτι τοιαῦτα γρησῶν νομίσματα δὲν εὑρίσκονται ἐν τῷ μουσεῖῳ τῶν νομισμάτων, καὶ ὅτι ἐν μόνον ὑπάρχει μετὰ τὴν συλλογῆς τοῦ δουκὸς Luynes.

Ὡς καὶ ἄλλοτε εἶπομεν, πολλὰ τῶν διὰ τῆς Πανδώρας ἐκδιδόμενων ἔργων ἔτυχον ἐν Εὐρώπῃ εὐμενοῦς συγκαταθέσεως.

— Λαβόντες, ἐπὶ τέλους καὶ τὸν Β' τόμον τῆς *Ιστορίας τῆς Ἑλληνικῆς ἑκπαιδευτικῆς* ὑπὸ τοῦ Κ. Σ. Τρικούπη, προστιθέμεθα νὰ δημοσιεύσωμεν προσεχῶς τὴν κρίσιν τῆς Πανδώρας. Οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν ἐνθυμοῦνται, (ὄρα φυλλάδ. II Σ Γ') ὅποιαν ἐντύπωσιν ἐπροξέησεν ἡ ἱστορία αὕτη καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ἀγγλίᾳ. Ἐν Παρισίοις ὁ γνωστότατος Κ. Σαιν-Μάρκος Γερκεδίνος τὴν ἐθεώρησε σπουδαιοτάτην, καὶ ὑπεσχέθη νὰ γράψῃ περὶ αὐτῆς· τὸ δὲ ἐν Λονδίῳ ἐκδιδόμενον *Athenien* διὰ μακρῶν ἄρθρων δημοσιευθέντων τὸν παρελθόντα Νοεμβρίου, καταδεικνύει τὴν ἀξιολογότητα τοῦ συγγραμματος τούτου, τὸ ὁποῖον διὰ τὸ ἡμερὸς ἡμεῶν καὶ ἀξιοπρεπεῖα αὐτοῦ, τὴν σαφήνειαν τῆς ἀφηγητικῆς, τὴν κλασικὴν καθαρότητα τοῦ θροῦ, καὶ τὴν ἐν γένει ὀρθότητα τῶν κρίσεων, παρομοιάζει πρὸς τὴν ἱστορίαν τοῦ Θεουκυδίδου.

— Αἱ ὑπηρεσίαι τὰς ὁποίας ἀπονέμει τις εἰς τὴν πατρίδα ὡς δημόσιος λειτουργὸς δὲν εἶναι πάντοτε αἱ ὠφελιμώτεραι. Ἡ διδασκαλία, ἡ συγγραφή, ἡ δημηγορία ὑπὲρ τῶν καλῶν καὶ τῶν κοινῇ συμφερόντων ἀποφέρουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γενναιοτέρους καὶ ἐπωφελεστέρους καρπούς. Μεταξὺ τῶν ὑπηρετούντων τὴν Ἑλλάδα διὰ τῆς συγγραφῆς, κατατάτταμεν σήμερον καὶ τὸν Κ. Μαρτίνον Βρετόν, υἱὸν τοῦ πατρὸς ἡμῶν γνωστοῦ Κ. Παπαδοπούλου Βρετοῦ τοῦ καὶ ἐσχάτως εὐεργετήσαντος τὴν Ἑλληνικὴν φιλολογίαν διὰ τοῦ *Καταλόγου* του. Ὁ Κ. Μαρτίνος Βρετὸς ἀγωνίζεται μετὰ πολλοῦ ζήλου νὰ καταστήσῃ γνωστὸν εἰς τὴν Εὐρώπην τὸν πρὸς τὴν παιδείαν ἐρωτα τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ, τὰς προσόδους τοῦ ἡμετέρου εἴρους, καὶ τὰ ἀξιολογώτερα προϊόντα τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς φιλολογίας. Πολλάκις ἀνέγνωμεν ἄρθρα αὐτοῦ ἐν τε τῇ *ἑφημερίδι τῶν Συζητήσεων*, καὶ τῇ τῆς δημοσίας παιδείας, καὶ ἐν τῷ *Ἀθηναίῳ*, καὶ ἐν τῇ *Illustration* καὶ ἐν ἄλλαις, τιμῶντα ἀληθῶς τὸν νέον τοῦτον θιασώτην τῶν Ἑλληνικῶν Μουσῶν.

— Έχομεν ὑπ' ὄψιν δύο νεωστὶ ἐκδοθέντα βιβλία, τὸ μὲν πρωτότυπον, τὸ δὲ μεταπερρασμένον. Καὶ τὸ μὲν ἐν ἐπιγράφεται α *Στοιχειώδης Γραμματικὴ τῆς ἀπ.λαο.Ἑλληνικῆς γλώσσης μετὰ τῶν παραλλήλισμῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς εἰς γρήσιν τῶν ἀρχαίων ὑπὸ Ε. Ι. Βέγια* (Ἐν Κεφαλληνίᾳ 1851) τὸ δὲ ἄλλο, *Ἐπιτομὴ τῆς Γαλλικῆς ἱστορίας ἀπὸ τῆς ἐθρῶσεως τοῦ Βασιλείου τῶν Φράγκων ἐν Γαλιταίᾳ μέχρι τῶν ἐσχάτων χρόνων, μετὰ προτομῶν τῶν Γάλλων βασιλέων κτ.λ.* (Ἀθήναι 1855). Ἡ Γραμματικὴ, εἰ καὶ συγχειμένη ἐκ σελ. 122, διαιρεῖται εἰς τεχνολογικὴν καὶ συντακτικὴν μέρος, καὶ πραγματεύεται συνοπτικῶς μὲν ἀλλ' ἐμμεθῶδως αὐτά. Ὁ συγγραφεὺς φαίνεται ἐξικειωμένος μετὰ τῆς ἀρχαίας. Ἡ μικρὰ αὕτη γραμματικὴ εἶναι βεβαίως ἀξία συστάσεως.

Ἡ ἱστορία φαίνεται ἐξ αὐτοῦ τοῦ τίτλου τῆς ἢ μετάφρασις, γενομένη ὑπὸ νέου δεκαεξαετοῦς σπουδάζοντος ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Κ. Ἀλεξάνδρου Κωστή, εἶναι εὐληπτος καὶ ἔχει ὕψος ἀνήλθον. Ὅτι δὲ καὶ ὠφελίμων τὸ σύγγραμμα ἀρκεῖ νὰ εἰπωμεν ὅτι ἐνεκρίθη καὶ ἐορέγη ὑπὸ τοῦ συμβουλίου τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ἐν Γαλιταίᾳ.

— α Ὁ ἐν Λονδίῳ ἐκδιδόμενος *Χρόνος*, λέγει Γερμανικῆ τις ἐφημερίς, ἀποδεικνύει πόσῃ ἰσχύϊ ἔχει ἢ ἐνέργεια καὶ ἢ σταθερότης ἠνωμένοι μετὰ τῆς ἐπιτηδειότητος τοῦ ὠφελεῖσθαι ἀπὸ τῶν περιστάσεων. Ὁ *Χρόνος*, οὗτινος τὸ μέγεθος εἶναι σήμερον γιγαντιαῖον, εἶχε σχῆμα κατ' ἀρχὰς ἴσον τῆς φραγκοφορτείου ἐφημερίδος. (τῆς Βελτιώσεως τῆς Τριπόλεως, ἢ τοῦ Ἑρμοῦ τῆς Σύρου.) Ἰνομάσθη δὲ *Χρόνος* ἔτη τινὰ μετὰ τὴν σύστασιν του· ὁ πρῶτός του τίτλος ἦτο *Universal Register*. Ὁ τυπογράφος Θυάλτερ ἦτο τότε καὶ ἐκδότης καὶ ἰδιοκτήτης αὐτοῦ· σήμερον δὲ ἰδιοκτήτης εἶναι ὁ ἐγγονός του.

» Μ' ἐδόθη ἡ ἀδεία νὰ ἐρευνήσω τὴν βιβλιοθήκην τοῦ γραφείου τοῦ *Χρόνου*, καὶ νὰ φυλλολογήσω τὰ πρῶτα κατάστιχά του· ὁμολογῶ δὲ ὅτι ποτὲ δὲν ἴδον εἰκόνα ζωηροτέραν τῆς θαυμασίας ἀναπτύξεως τῶν σχέσεων τῶν λαῶν, εἰμὴ ἐπεξερχόμενος τὰ ἀπρηχαιωμένα φύλλα των. Εἰδήσεις σταλεῖσα ἐκ Βρανδεμβούργης τὴν 16 Ἀπριλίου, ἐδημοσιεύθη τὴν 30 διὰ τοῦ *Χρόνου* ἄλλη σταλεῖσα ἐκ Βερσοβίας τὴν 19 τοῦ αὐτοῦ μηνός, κατεχωρίσθη εἰς τὸ φύλλον τῆς 4 Μαΐου· ἐν τῷ αὐτῷ δὲ φύλλῳ, περιείχοντο εἰδήσεις ἐκ Κωνσταντινουπόλεως τῆς 22 Μαρτίου. Ὅστε αἱ ἀνταποκρίσεις αὐταὶ ἐκωνοποιοῦντο μετὰ ἐξ ἑβδομάδων διάστημα δι' ἐφημερίδος παραπονεθείσης ἐστῶτως ὅτι αἱ ἐκ Ταυριδος εἰδήσεις ἐφθάναν μετὰ 8 ἡμέρας εἰς Λονδίνον.

» Πολλοὶ πολλάκις περιέγραψαν τὸ ἐργαστήριον ὅθεν ἐξέρχεται κατὰ πᾶσαν προίαν ἢ μεγαλητέρα ἐφημερίς τῆς οἰκουμένης· ὑποθέτω ὅμως ὅτι καὶ αἱ ἀκριθέστεραι περιγραφαὶ τῶν ἀριθμῶν τῶν στοιχειολετῶν, τῶν τυπογράφων, τῶν ἀτμοκινήτων μηχανῶν κλ. τοῦ καταστήματος τούτου, δὲν διδουσιν εἰς τὸν ἀναγνώστην ἰδέαν ἀκριβῆ τῆς τεραστείως τω-

όντι ἀναπτύξεώς του, ὅσον αἱ πληροφορίες τὰς ὑποκείσθαι ἐπορίσθην ἐν αὐτοῖς τοῖς γραφείοις τοῦ *Χρόνου*.

» Πρὸς μόνην τὴν γρητὴν τοῦ *Χρόνου* ἐργάζονται ἀδιακόπως δύο χαρτοποιεῖα, πληρόντα κατ' ἔτος εἰς τὸ δημόσιον διὰ φόρον χαρτίου καὶ σημάτων 95 χιλιάδας λιρῶν στερλινῶν. (ἦτοι δύο ἑκατομμύρια καὶ ἑξακοσίας ἑβδομηκονταμυριας χιλιάδας δραχμῶν!). Αἱ ἀτμοκίνητοι μηχαναὶ τοῦ καταναλισκουσι καθ' ἑκάστην εἰκοσι καντάρια γαιανθράκων. Ἀναγκάζεται ν' ἀγοράζη, (κατὰ πόσον διάστημα χρόνου δὲν λέγει ἡ ἐφημερίς) ἑσπὸν εἰκοσι καντάρια νέων χαρακτῆρων, καὶ 116 ἐργάται καταγίνονται ἀδιακόπως εἰς τὴν στοιχειοθεσίαν τῆς ἐφημερίδος. Ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τούτου ἂς συμπεράνωμεν πόσοι ἄλλοι ἀσχολοῦνται εἰς τὰ τῆς ὑλικῆς κατασκευῆς αὐτῆς. Ὁ ἀριθμὸς οὗτος ἀναβαίνει εἰς χιλίους καὶ ἐπέκεινα. Ὅταν καλῆμενοι ἐν ἀναπαύσει ἐπεξερχόμεθα τὰς ἀπεράντους στήλας τοῦ *Χρόνου*, δὲν ἐνθυμούμεθα πόσοι εἰσγέσθησαν νυχθημερόν, καὶ εἰς τὰς ἀπώτατας αὐτὰς γωνίας τοῦ κόσμου, διὰ νὰ δώσωσι τὰς ἐν αὐτῷ περιεχομένας εἰδήσεις. Ἀπὸ τοῦ βραχοσυλλέκτου ὅστις συνάγει εἰς τὰς ῥυπαρωτέρας ὁδοὺς τὴν πρώτην ὕλην τοῦ χάρτου, μέχρι τοῦ πολιτικοῦ ἀνδρὸς τοῦ γράφοντος τὸ κύριον ἄρθρον, πόσοι βαθμοὶ, καὶ ποῖα ἐνέργεια!

» Ἐφημερίς ὡς ὁ *Χρόνος*, εἰς μόνην τὴν Ἀγγλίαν δύναται νὰ ὑπάρξη, διότι αὐτῆς ἢ ἐπιρροή ἐξασκεῖται καθ' ὅλον τὸν κόσμον διότι εἰεὶ ἐπικρατεῖ ἐντελής ἐλευθεροτυπία, καὶ πᾶται αἱ ἐμπορικαὶ ἐπιχειρήσεις βελτιοῦνται συνήθως ἐπὶ κολοσσιαίων βάσεων. Ὁ *Χρόνος* ἀναγγέλλει μὲν εἰς τοὺς ἀναγνώστας του καὶ τῶν ἀπώτατων μερῶν τὰ συμβᾶντα, ἀλλὰ καὶ ἀναγινώσκειται καὶ εἰς τὰ ἀπώτατα ταῦτα μέρη.

» Παντοῦ ὅπου κυμαίνεται ἡ Ἀγγλικὴ σημαία, δηλαδὴ καὶ εἰς τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ κόσμου, ὁ *Χρόνος* ἔχει καὶ συνδρομητὰς καὶ συνεργάτας· καὶ εἰς Μαδρὰς καὶ εἰς Σίδνεϋ, καὶ εἰς Χογκ-Κόγκ, καὶ εἰς Ἀγίαν Ἐλένην, καὶ εἰς Γεβραλτάρ, καὶ εἰς Μελίτην· καταχωρίζει δὲ εἰς τὰς στήλας του καὶ τὰ ἐπουσιωδέστερα γεγονότα. Ὁ ἐν Βομβάῃ ἢ ἐν τῷ ἀκρωτηρίῳ τῆς Καλῆς Ἑλπίδος Ἀγγλος, λαμβάνει ἀνά χειρας τὸν *Χρόνον* μανθάνει ὅτι ἐρεῖς συνέθη εἰς τὸ κατὰ τὴν ὁδὸν Γόσονελ καπηλεῖον, ὅτι Ἰωάννης τις ἐπρονεύθη ἀπὸ ἀμαζαν εἰς Βιρμιγγαν, καὶ ὅτι ἡ Κ. Βέτζυ Σαίθ ἐνομνεύθη τὸν Τούρνον. Οὕτω πως καὶ μακρὰν τῆς πατρίδος του εὕρισκόμενος ὁ Ἀγγλος νομίζει ὅτι διαμένει ἐν αὐτῇ.

» Εἰ καὶ οὐδεμίαν ἐφημερίδα κοινοποιεῖ τύσας ἀγγελίας ὅσας ὁ *Χρόνος*, εἶναι ὅμως βέβαιον ὅτι δὲν εἶναι λίαν ἀτιμωθέντα τὰ κέρδη του. Ναι μὲν εἰσπράττει πολλὰ, ἀλλὰ πολλὰ ἐπίσης καὶ δαπανᾷ· διότι προθύμως ὑποβάλλεται εἰς πᾶσαν θυσίαν διὰ νὰ καταστρέψῃ τὸν διαγωνισμὸν, καὶ νὰ διατηρηθῇ εἰς τὴν περιωπὴν του. Εἰς διακεκριμένον μηχανικὸν ἐχορήγησεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη μισθὸν ὠρισμένον, διὰ νὰ ἐρεῖσθῃ μηχανικὰ τινὰ πιεστήρια. Ἡ μηχανὴ αὕτη κατασκευάσθη ἐπὶ τέλους μετὰ πολλὰ ἔτη, καὶ κατα-

σπειράσθη τοσούτω ταχεῖα, ὥστε ἐδόθη λαμπρὰ ἀμοιβή εἰς τὸν ἐρευρέτην. Ἀδύνατον νὰ ἴδῃ τις τοὺς ἀναριθμητοὺς τροχοὺς καὶ κυλίνδρους αὐτῆς καὶ νὰ μὴ μείνῃ ἐκστατικός, τόσῳ πολὺπλοκος φαίνεται, ὅσῳ μάλιστα ἐνεργεῖ, καὶ διασκορπίζει πανταχόθεν καὶ ἀδιακόπως τὰ καλοσσηκία φύλλα τοῦ Χρόνου.

» Οἱ συντάκται τῆς ἐφημερίδος αὐτῆς λαμβάνουσι ἀξιολογητάτους μισθοὺς. Καὶ πρὸς μὲν τοὺς τακτικούς δίδεται μισθὸς σταθερὸς πεντακοσίων λιρῶν, (15 περίπου χιλιάδων δρ.) καὶ σύνταξις μετὰ δεκάστῃ ὑπηρεσίαν. Ἴδον εἰς τὰ γραφεῖα αὐτῆς νέον τινα ἀπολαύοντα τῆς συντάξεώς του πρὸ τινῶν ἐτῶν, ἀλλὰ μὴ ἔχοντα ὄρεξιν νὰ τὴν ἐξαντλή ἀπρακτῶν ὄθεν ἐργάζεται εἰς τὰ γραφεῖα καὶ μεθωδοποιεῖται. Ἀλλὰ καὶ ἄλλοι συντάκται λαμβάνουσιν ἀνά 150 λίρας (δρ. 4500 περίπου) χωρὶς διόλου νὰ ἐργάζωνται. Θεωροῦνται δὲ ὡς βοηθοὶ καὶ ὑπεράριθμοι, περιμένοντες νὰ κενωθῇ τις θέσις. Ὁφείλουσιν ὅμως νὰ παρευρίσκωνται καθ' ἐκάστην εἰς τὰ γραφεῖον τοῦ Χρόνου, διὰ νὰ γίνωνται ἐν ἀνάγκῃ χρήσιμοι. Πολλὰκις τὴν νόμιμα δικτάττονται νὰ ἀναχωρήσωσιν ἀμέτῳ εἰς τινα πόλιν, ὅπου εἶναι ἀνάγκη ἀνταποκριτοῦ. Αἱ ἀποστολαὶ αὗται ἀνταμείβονται πάντοτε πλουσιοπαρόχως. Ἡ ἐλλογὴ τούτων εἰς τὰς τάξεις τῶν συντακτῶν γίνεται κατ' ἀρχαιότητα· πρέπει δὲ νὰ τηρῶσι μεγίστην ἐχευμένην. Οὐδεὶς ξένος εἰσέρχεται εἰς τὰ γραφεῖα τῆς συντάξεως.

» Οὐδεὶς ἐπίσης γνωρίζει τοὺς συντάκτας τῶν κυρίων άρθρων· γνωστὸν μόνον ὅτι κατέχουσιν ἀνωτάτας θέσεις, καὶ ὅτι ἀμείβονται δαψιλῶς. Καὶ πολλὰ μὲν ἄρθρα ἀποδίδονται εἰς τὸν Θακεραὶ, ἄλλα δὲ εἰς τὸν Μακώλαι, κλ. »

ΑΓΓΕΛΙΑ

ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΠΑΝΔΩΡΑΣ.

— 0 —

Ἀποφασίσαντες νὰ ἐξακολουθήσωμεν καὶ κατὰ τὸ ἕκτον τοῦτο ἔτος τὴν ἐκδοσιν τῆς Πανδώρας, δὲν συσταλλόμεθα νὰ διαδηλώσωμεν ἐκ προσιμίων ὅτι θυσιάζομεν τὰ ἴδια συμφέροντα εἰς τὸ κοινὸν ὄφελος· διότι, κατὰ τὸ τέταρτον καὶ πέμπτον ἔτος, οὐχὶ μόνον εἰς τὰς πρώτας δαπάνας δὲν ἤρκεσαν αἱ εἰσπραχθεῖσαι συνδρομαί, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἡμετέρων, γλίσχωρων ὄντων καὶ μικρῶν, ἠναγκάσθημεν νὰ προκαταβάλωμεν. Ἀνεφέραμεν μόνον τὰς εἰσπραχθείσας συνδρομάς, διότι πολλοὶ μὲν οἱ προθύμως καὶ οἰκοθεν γινόμενοι συνδρομηταί, εὐάριθμοι δὲ οἱ ἀγαπῶντες νὰ ἀποτίωσι

τὸ ὄφλημα αὐτῶν, εἰ καὶ προτρεπόμενοι, καὶ παρακαλούμενοι, καὶ ἀποτόμως ἐνίστε, τὸ ὁμολογοῦμεν, λαμβάνοντες παρ' ἡμῶν τὴν ἐπενθυσίαν, ὅτι ὀφείλουσιν εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν τιμὴν νὰ ἐκπληρώσωσι τὰς ὑποχρεώσεις των. Ἡ δὲ ἀθέτησις τῶν ὑποχρεώσεων τούτων εἶναι τριπλῶς κατακριτέα· διότι καὶ ἑαυτοὺς ἀδικοῦσι γεννῶντες τὴν ὑποψίαν ὅτι οἱ περὶ τὰ μικρὰ εὐκόλως οὕτω καὶ οἰκειοθελῶς ἀμαρτάνοντες, εὐκολώτερον καὶ ἀσμενέστερον ἐξολισθαίνουσι περὶ τὰ μεγάλα, καὶ ἡμᾶς ζημιούσι σφετεριζόμενοι τοὺς ἰδρώτας καὶ τὴν ἰδιοκτησίαν ἡμῶν, καὶ τὸ κοινὸν βλάπτουσι, ἀφαιροῦντες τοὺς πόρους, δι' ὧν ἠθέλομεν καταστήσει κοινωφελέστερον τὸ σύγγραμμα, βελτιοῦντες καὶ πλουτίζοντες τὴν ὕλην αὐτοῦ.

Εἰπόντες ἀδιστακτικῶς μετὰ πενταετῆ πείραν ὅτι ἡ Πανδώρα εἶναι κοινωφελής, δὲν δισταζόμεν καὶ νὰ προσθέσωμεν ὅτι οὔτε ἀσυντελής ὑπάρχει εἰς μόρφωσιν ἀγαθῆς δόξης περὶ Ἑλλάδος· πολλάκις ἐφημερίδες εὐρωπαϊκαί, καὶ ἰδίως ἡ τῶν Συζητήσεων, ἡ τοῦ Γαλλικοῦ Ἀθηναίου, ἡ Ἐφημερίς τῆς ἐν Γαλλίᾳ δημοσίας παιδείας ἡ Γαλλικὴ Illustration, τὸ ἀγγλικὸν Ἀθηναίον καὶ ἄλλαι, μετέφρασαν ἄρθρα τῆς Πανδώρας, ἢ καὶ μετ' ἐγκωμίων ἐμνημόνευσαν αὐτῆς. Ἡ δὲ τιμὴ αὐτῆ δὲν περιέρχεται εἰς τοὺς συντάκτας τῶν άρθρων τούτων, ἀλλ' εἰς τὴν Ἑλλάδα αὐτήν. Οὕτω πως ἡ Πανδώρα τὸ εἰρηνικὸν καὶ ἀτάραχον, ἀλλ' ἀγέριστον τῶν γραμμῶν διχτρέχουσα στάδιον, δικαιούται νὰ καυχῆθῃ ὅτι ἀποδίδει τὸν κατὰ δύναμιν φόρον εἰς τὴν πατρίδα.

Ἐκφράζομεν δημοσίᾳ τὴν εὐγνωμοσύνην ἡμῶν πρὸς πάντας τοὺς διὰ τῆς προθύμου ἀποτίσεως τῆς συνδρομῆς αὐτῶν ὑποστηρίζοντας τὴν Πανδώραν, καὶ ἰδίως πρὸς δύο τῶν ἐν Λονδίνῳ καὶ Μαγκεστρίᾳ φιλομούσων ὁμογενῶν, οἵτινες καὶ δι' ἐκτάκτων συνεισφορῶν εὐηργέτησαν κατὰ τὸ λῆγον ἔτος αὐτήν.

Ἐκφράζομεν ἐπίσης δημοσίᾳ τὴν εὐγνωμοσύνην ἡμῶν πρὸς τοὺς καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου ΚΚ. Κ. Κοντογόνην πρόταυν, Π. Καλλιγάν, Ἰ. Σοῦτσον καὶ Κ. Φρεαρίτην, καὶ πρὸς τοὺς ΚΚ. Γ. Παπαδόπουλον, διευθυντὴν τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἐκπαιδευτηρίου, Ἰ. Δε-Κιγάλλαν, Θ. Καροῦσον ἐκ Κεφαλληνίας, Π. Λάμπρον ἐν Κερκύρα, Χ. Παρμενίδην ἐν Μαγκεστρίᾳ, καὶ πολλοὺς ἄλλους λογίους, προθύμως καὶ ἀφιλοκερδῶς πρρασχόντας τὴν διανοητικὴν αὐτῶν συνδρομὴν εἰς τὴν Πανδώραν.

Παρακαλοῦμεν δὲ καὶ τοὺς πρώτους καὶ